

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.kemikalienheten@regeringskansliet.se

Remissvar ”En förbättrad förpackningsinsamling”, M2021/2118

Miljödepartementet har skickat ut en promemoria om förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter. Inlandskommunernas ekonomiska förening längs Inlandsvägen och Inlandsbanan (IEF) vill avge följande remissvar. Kommuner från Kristinehamn till Gällivare är medlemmar i föreningen.

Förslaget i promemorian går ut på att kommunerna får utökat ansvar att samla in förpackningar. Att höja återvinning av förpackningar är bra men om att det ska vara kommuner som ska ansvara för insamlingen kan ifrågasättas. Det är viktigare att det skapas incitament med att sortera ut resurserna som till exempel höjd förbränningsskatt och vikttaxor.

Om förslaget på förändrad förpackningsinsamling går igenom så är det viktigt att kommuner kan söka dispens. Omställningen kommer att ta mer än fyra år att genomföra.

Fastighetsnära insamling kan låta positivt om befolkningen bor samlat och då gärna i flerbostadshus. När en stor del av befolkningen bor i villor som dessutom är utsprida på stora områden blir begreppet fastighetsnära ett problem som kan medföra ökade transportkostnader/miljöpåverkan när resurser ska hämtas och transporteras. Det finns kommuner vars permanent boende är utsprida över stora geografiska områden. Producenterna har oftast placerat ut sina återvinningsstationer i centralorter vilket gör att då passar befolkningen på att lämna förpackningarna mm vid de allmänna stationerna i samband med att de uträttar andra ärenden som t ex handla.

Kommuner med långa avstånd och glest bofast befolkning kommer att kräva mer flexibla lösningar för fastighetsnära insamling. Att ta bort återvinningsstationen är ingen bra lösning för de kommer i framtiden att fylla sin funktion. Hushållens ökande Internet handel kräver större utrymme när det gäller kartonger.

Slopa kravet på fastighetsnära insamling och låt kommunerna organisera förpackningsinsamlingen utifrån lokala förutsättningar.

Kommuner med besöksnäringen har en stor utmaning när fritidshusen oftast är utspridda runt om i kommunen och dessutom står husen tomma en stor del av året. Det kommer krävas olika lösningar ute i kommunerna för att hitta ett kostnadseffektivt system för nå insamlingsmålen.

En brist i promemorian är att inte ta hänsyn till ökade transportkostnader som uppstår i kommuner av med långa avstånd och glest bosatt befolkning, där kommuner redan i dag har stora kostnader för insamling av hushållsavfall. Dessutom ska nu ska flera fraktioner hämtas in. Upphandling av transporter kommer att bli dyrare, inte bara pga

ökad drivmedelskostnad utan också pga ökande investeringar i nya kärl och fordon med gröndrift, fack och mer teknik.

För att möta kommande krav på utsortering och insamling av återvinningsfraktioner, kommer det att krävas utbygganden av befintliga och nybyggnad av återvinningscentraler som kan möta nya krav. Detta kommer att belasta hushållen. I förlängningen. Det kan även bli så att kommuner kommer att behöva fler än en återvinningscentral i kommunen. Det handlar inte bara om kostnader som ska finansieras av producentansvar utan även infrastrukturella kostnader som kommunerna ska hantera tillsammans med andra kommunala verksamheter. Det finns en stor osäkerhet kring full kostnadstäckning. Är det meningen att skatte- och taxekollektivet ska ta en stor del av kostnaden?

Det finns i dag 290 kommuner men det är endast 10 procent som har varit remissinstans. Fler kommuner borde ha varit remissinstans eftersom förslaget kommer att påverka långt fler kommuners ekonomi och verksamhet. Att ha möjligheten att yttra sig kan jämföras med remissen om den Nationella transportplanen som är utskickad till alla kommuner.

Kommunerna kommer att påverkas ekonomisk eftersom det kommer bli en eftersläpning när det gäller utbetalning av ersättning för insamlingen. Först ska kommunen samla in och fraktionerna, mellanlagra, registrera mängden, transportera bort fraktionerna, meddela Naturvårdsverket som i sin tur ska meddela producenterna som i sin tur ska betala in pengarna och sen ska Naturvårdsverket i sin tur ska skicka pengarna vidare till kommunerna. En väldigt krånglig administration. Och har kommunerna resurser att ligga ut med pengarna så länge?

Kraven bör ställas utifrån hur varje kommun kan uppnå de nationella målen där resurser och system anpassas utifrån lokala förutsättningar.

När utredningen analyserar konsekvenserna av förslaget så handlar det nästan bara om konsekvenserna för avfallshanteringen och dess utveckling. Men när förslag läggs så måste en total analys göras om förslagets påverkan på hela samhället ur ett klimat- och miljöperspektiv något som i förslaget saknas nästan helt.

- Den totala ekonomin för kommunerna/samhället är inte utrett i tillräcklig omfattning. Det ekonomiska aspekterna ska utredas betydligt bättre innan beslut fattas.
- Förslagsställarna bygger en väldigt omfattande byråkrati om ekonomins hantering där eftersläpningen blir betungande och kommer att belasta fram för allt kommunernas arbete. Om förslaget genomförs måste det kapas flera led i hantering och transaktionerna.
- I övrigt hänvisar vi till SKR:s remissvar som är ett förtjänstfullt arbete.

Förslag

Att kommuner ska kunna söka dispens.

Att avgiften på förbränningskatten höjs ytterligare.

Att kommuner inför vikttaxa på hushållens restavfall.

Eu

Karin Malmfjord
Ordförande IEF